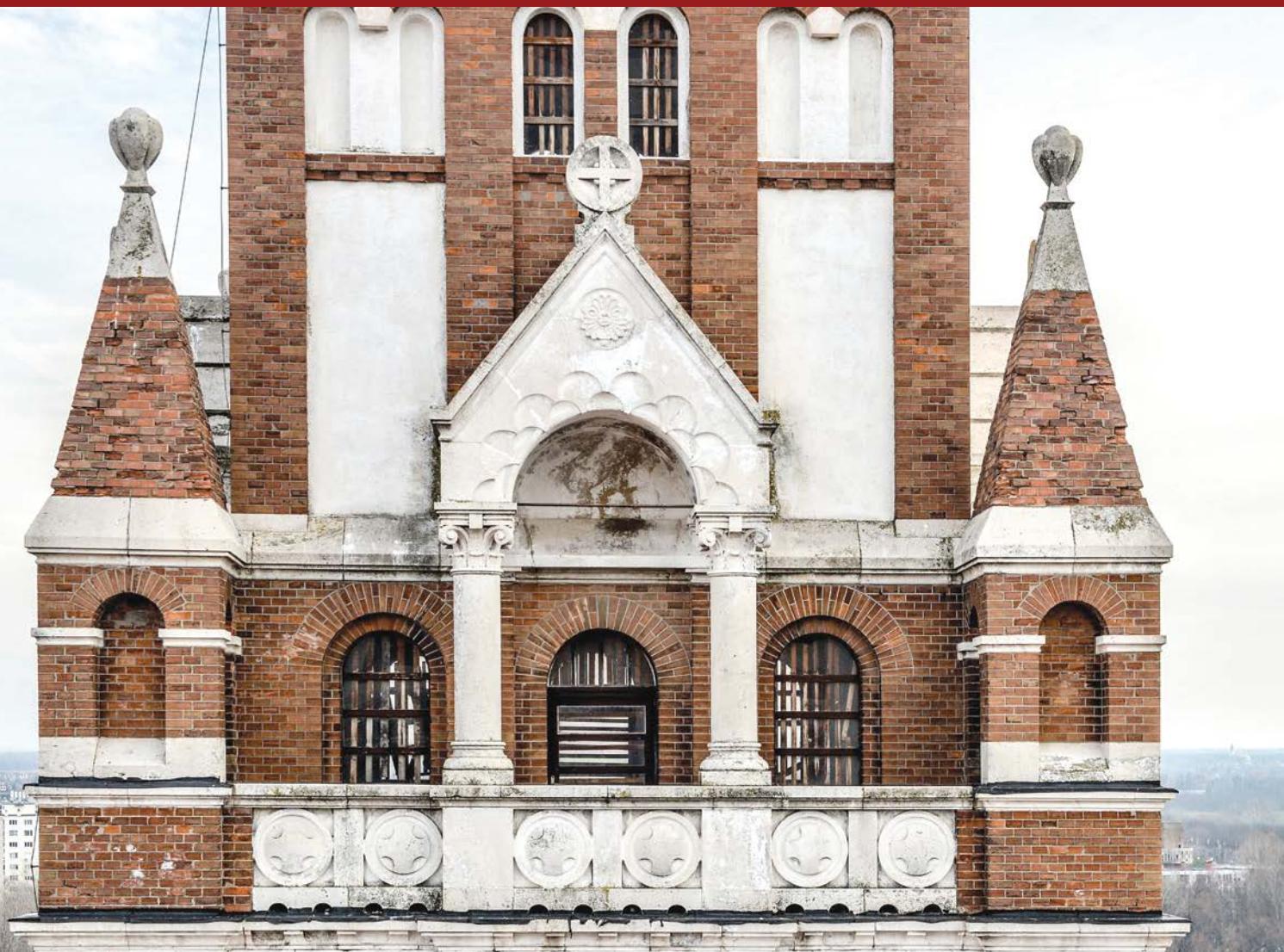

ROHU MAGAZINE

Partnership for a better future

ROHU 444

**CONCOM
TEN-T**

ROHU 445

**CBC
INCUBATOR**

ROHU 446

**EDUCULT
CENTRE**

ROHU 452

JEDI

ROHU 456

EASYDOOR

EDITORIAL

- 2 A lesson of solidarity

FOCUS

- 4 EASYDOOR: Discovering places that enrich us culturally

- 8 CBC Incubator: Living on the same stage

- 12 ConCom TEN-T: Building the roads that connect us all

- 16 EduCultCentre: when art can shape us as humans

- 19 JEDI: The natural response to a common challenge

ISSN 2668-9960
ISSN-L 2668-9960

A lesson of solidarity

EN Over the last two years, we have all realised, maybe more than ever, what solidarity means. Solidarity among friends, among colleagues, among partners, among regions and among countries.

The COVID-19 pandemic has taught us many lessons and has continued to reinforce the importance of cooperation among regions and especially neighbouring areas. Helping hands, exchanges of experience, knowledge transfers, models of good practice, all these have laid important bricks on the foundation of performance.

Caring for health, access to better education, the opportunity of integration on the labor market, maintaining respect for history and culture - these are just some of the goals that the Interreg V-A Romania-Hungary Programme has achieved by implementing useful and mature projects.

However, behind numbers and studies there are the stories of the people who put skills and emotions into their work, to implement these projects.

The health crisis did not stop them either, and when the difficulties seemed overwhelming, their partner on the other side of the border knew how to help.

They did everything with the community in mind, in order to improve people's living conditions anywhere in the European family, on any side of the border.

RO Ne-am dat cu toții seama, mai mult decât oricând, în ultimii doi ani, ce înseamnă solidaritatea. Între prieteni, între colegi, între parteneri, între regiuni și între țări.

Pandemia de COVID-19 ne-a învățat multe lecții și ne-adus o dovedă în plus despre importanța cooperării între regiuni și, mai ales, între regiuni vecine. Mâna de ajutor, schimburile de experiență, transferurile de cunoștințe, modelele de bună practică, toate acestea au așezat cărămizi importante la temelia performanței.

Grija pentru sănătate, accesul la o educație mai bună, șansa integrării pe piața muncii, păstrarea respectului pentru istorie și cultură, acestea sunt doar câteva dintre obiectivele pe care Programul Interreg V-A România-Ungaria le-a atins, prin implementarea unor proiecte utile și bine gândite.

În spatele cifrelor și al studiilor stau însă poveștile celor care au pus pricepere și emoție în munca lor, pentru a implementa aceste proiecte.

Nu i-a oprit nici criza sanitatără, iar atunci când dificultățile păreau copleșitoare, partenerul aflat de cealaltă parte a frontierei a știut să ajute.

Totul, cu gândul la comunitate. La oamenii pentru care condițiile de viață vor fi mai bune. Oriunde în familia europeană, de orice parte a graniței.

HU Az elmúlt két évben mindenkor megértettük, jobban, mint valaha, mit is jelent a szolidaritás. Barátok között, kollégák között, partnerek között, régiók között, országok között.

A COVID-19 világjárvány számos leckét tanított nekünk, és újból megerősítette a régiók, kiváltsképp a szomszédos területek közötti együttműködés

fontosságát. A segítő kezek, a tapasztalatcerék, a tudásátadás, a példaértekű jó gyakorlatok mind a teljesítmény fontos alapköveit képezték. Az egészségről való gondoskodás, a jobb oktatáshoz való hozzáférés, a munkaerőpiaci integráció esélye, a történelem és a kultúra iránti tisztelet megőrzése – ez csupán néhány azon célkitűzések közül, amelyeket az Interreg V-A România-Magyarország Program elérte, hasznos és jól kidolgozott projektek megvalósítása révén.

A számok és tanulmányok mögött azonban azok történetei állnak, akik hozzáértést és érzelmeket fektettek munkájukba ezen projektek megvalósítása érdekében. Az egészségügyi válság sem állította meg őket, és amikor a nehézségek nyomasztónak tűntek, a határ túloldalán lévő partner tudta, hogyan segítsen.

Mindenkor közösségre gondolva tettek azzal a céllal, hogy jobb életkörülményeket biztosítsanak az embereknek bárhol az európai családban, a határ bármely oldalán.

EASYDOOR: Discovering places that enrich us culturally

EN When you choose a tourist destination instead of another you do it for unforgettable experiences. Most certainly, you will return and spread the news about it. This is how success is built. But there are many other secrets of a smart tourism.

There are many beautiful places on the European continent that, unfortunately, do not enjoy the exposure they deserve. Their location in isolated areas, difficult for tourists to reach and the lack of cooperation between their operators are possible causes of the low interest they have among visitors.

The counties of Szabolcs-Szatmár-Bereg (Hungary) and Satu Mare (Romania) have understood the

need to establish a bridge between tourism service providers and have started a partnership, in order to develop and promote the natural and cultural heritage of the two regions.

This is how ROHU 456 - EASYDOOR was born, a strategic project financed by the Interreg V-A Romania-Hungary Programme, which aims to increase the number of visitors to a series of important tourist attractions.

The project includes investments of over 9 million Eur, out of which 7.6 million Eur are from ERDF, and the beneficiaries of these investments are the Self-government of Szabolcs-Szatmár-Bereg County, Szabolcs-Szatmár-Bereg County Regional Development and Environmental

Management Agency Non-profit Ltd., „Kölcsey” Television Program Service Non-profit Limited Liability Company, the County Council of Satu Mare and the Satu Mare County Museum.

“The project envisages investments in the field of conservation, protection and promotion of the natural and cultural heritage of the two neighboring counties. Objectives of patrimonial value will be rehabilitated, new spaces for presenting these values will be created (in Szabolcs-Szatmár-Bereg county) and exhibitions will be organized in the centers for visitors”, says Ms. Felicia Cristina Stern, Executive director of the Regional Development Department within the County Council of Satu Mare.

Most of the investment, with a value of 5 million Eur, belongs to the Self-government of Szabolcs-Szatmár-Bereg County. By January 2023, the Hungarian institution plans to develop a major tourist destination by renovating and restoring 15 churches and a historic alley in Szabolcs-Szatmár-Bereg County.

„The purpose of the project is to create a series of opportunities designed to provide unique experiences to tourists visiting the cross-border area, by developing and promoting tourist destinations and thematic routes, including a mobile application. The investments aim at preserving and exploiting the natural, cultural and religious heritage of the area, so as to ensure a sustainable tourism”, states the president of Szabolcs-Szatmár-Bereg County Council, Mr. Oszkár Seszták.

The representatives of Szabolcs-Szatmár-Bereg County Regional Development and Environmental Management Agency Non-profit Ltd. plan to open 3 interactive exhibitions at Baktalórántháza, Érpatak and in the new building of Jósa András Museum in Nyíregyháza by founding a new Literary Museum unit. The exhibition space to be established at the Baktalórántháza is intended to present the old noble world, and the one in Érpatak the former peasant way of life in a new, interactive way. The aim of the Nyíregyháza Literary Museum is to acquaint visitors with the literary heritage of the region and to promote Romanian and Hungarian authors in an interactive way.

The partners from the „Kölcsey” Television Program Service Non-profit Limited Liability Company have undertaken the development of an Eco-Centre in Nagykálló-Harangod, to protect, preserve and promote the natural values of the region. In addition, they will set up 3 media and marketing centres in Kisvárda,

Fehérgyarmat and Mátészalka, to promote tourist destinations and to implement integrated marketing communication activities at the regional level.

Also, as activities of the project, the County Council of Satu Mare will rehabilitate the building of the Satu Mare County Museum, so that it complies with the standards of a museum of the XXI century and the Satu Mare County Museum, will develop a new exhibition concept. The value of this investment amounts to over 1.2 mil Eur. Moreover, the Romanian and Hungarian partners are preparing the launch of a mobile application and the development of „umbrella” marketing plans, for the tourist attractions in the areas included in the project. They are confident that they will be able to increase the number of visitors at the touristic objectives that have benefitted from funding with 30,000 people.

RO Când alegi o destinație turistică în detrimentul alteia o faci pentru că oferă experiențe de neuitat. Mai mult ca sigur te vei întoarce aici și vei duce vorba mai departe. Așa se construiește succesul. Dar mai sunt și alte secrete ale turismului inteligent.

Există multe locuri frumoase pe continentul european care, din

păcate, nu se bucură de expunerea pe care o merită. Amplasarea acestora în zone izolate, greu accesibile turistilor și lipsa colaborării dintre operatorii lor sunt posibile cauze ale interesului scăzut pe care-l au în rândul vizitatorilor. Județele Szabolcs-Szatmár-Bereg(Ungaria) și Satu Mare(România) au înțeles necesitatea stabilirii unei puncte de legătură între furnizorii de servicii turistice și au demarat un parteneriat, în vederea dezvoltării și a promovării patrimoniului natural și cultural al celor două regiuni.

Așa s-a născut ROHU 456 - EASYDOOR, un proiect strategic finanțat prin Programul Interreg V-A România-Ungaria, care are ca scop creșterea numărului de vizitatori la o serie de atracții turistice importante.

Prin proiect sunt prevăzute investiții de peste 9 milioane de euro, din care 7,6 milioane de euro din FEDR, iar beneficiarii acestora sunt Consiliul Județean Szabolcs-Szatmár-Bereg, Agenția Nonprofit pentru Dezvoltare Regională și Managementul Mediului a Județului Szabolcs-Szatmár-Bereg, Serviciul de Programe de Televiziune „Kölcsey” Nonprofit, Consiliul Județean Satu Mare și Muzeul Județean Satu Mare.

„Proiectul prevede investiții în domeniul conservării, protejării și

promovării patrimoniului natural și cultural din cele două județe vecine. Vor fi reabilitate obiective de valoare patrimonială, vor fi create spații noi de prezentare a acestor valori (în județul Szabolcs-Szatmár-Bereg) și vor fi organizate expoziții în centre de vizitare", ne spune doamna Felicia Cristina Stern, directorul executiv al Direcției Dezvoltare Regională din cadrul Consiliului Județean Satu Mare.

Cea mai mare parte a investițiiei, în valoare de 5 milioane de euro, revine Consiliului Județean Szabolcs-Szatmár-Bereg. Până în luna ianuarie 2023, instituția maghiară planuiește să dezvolte o destinație turistică de amploare, prin renovarea și restaurarea a 15 biserici și a unei alei istorice din Județul Szabolcs-Szatmár-Bereg.

„Scopul proiectului este de a crea o serie de oportunități menite să furnizeze experiențe inedite turiștilor care vizitează aria transfrontalieră, prin dezvoltarea și promovarea unor destinații turistice și rute tematice, inclusiv o aplicație mobilă. Investițiile vizează păstrarea și exploatarea patrimoniului natural, cultural și religios al zonei, în aşa fel încât să asigure un turism sustenabil”, declară președintele Consiliului Județean Szabolcs-Szatmár-Bereg, domnul Seszták Oszkár.

Reprezentanții Agenției pentru Dezvoltare Regională și Managementul Mediului a Județului Szabolcs-Szatmár-Bereg au în plan inaugurarea a 3 expoziții interactive, la Baktalórántháza, Érpatak și în noua clădire a Muzeului Jósa András din Nyíregyháza, prin înființarea unei noi unități muzeale, cu specific literar. Spațiul expozițional care urmează să fie înființat la Baktalórántháza este menit să prezinte într-un mod nou, interactiv, vechea lume nobiliară, iar cel din Érpatak, modul de viață al tăraniilor în vechime. Scopul Muzeului Literar Nyíregyháza este de a familiariza vizitatorii cu patrimoniul literar al regiunii și de a promova, într-un mod interactiv, autorii români și maghiari.

Tot prin proiect, Consiliul Județean Satu Mare va reabilita clădirea Muzeului Județean Satu Mare, astfel încât acesta să corespundă standardelor unui muzeu al secolului XXI, iar Muzeul Județean Satu Mare va dezvolta un nou concept expozițional, valoarea investiției fiind de peste 1,2 mil. euro.

Mai mult decât atât, partenerii români și maghiari pregătesc lansarea unei aplicații de telefonie mobilă și dezvoltarea unor planuri de marketing de tip „umbrelă” pentru atracțiile turistice din zonele cuprinse în proiect. Ei sunt încrețători că vor reuși să sporească numărul de vizitatori la obiectivele care au beneficiat de finanțare, cu 30.000 de persoane.

HU Amikor egy turisztikai célpontot választasz egy másik rovására, ezt azért teszed, mert felejthetetlen élményeket ajánl. Több, mint valószínű, hogy vissza fogsz oda térni és népszerűsíteni fogod. Erre épül a siker. De az intelligens turizmusnak vannak egyéb titkai is.

Sok gyönyörű hely van az europai kontinenzen, amelyek sajnos nem részesülnek a megérdeleti népszerűsítésben. Elszigetelt

helyen való elhelyezkedésük, a turisták számára való nehéz megközelíthetőségük és a túraszervezők közöttiegyüttműködés hiánya a lehetséges okai a turisták csökkent érdeklődésének. Szabolcs-Szatmár-Bereg (Magyarország) és Szatmár (România) megyék megértették, hogy egy összekötő híd kell létesítenek a turisztikai szolgáltatók között, és létrehoztak egy partnerséget, a két régió természeti és kulturális vagyonának fejlesztése és népszerűsítése érdekében. Ekkép jelent meg a ROHU 456 - EASYDOOR, az Interreg V-A România-Magyarország Együttműködési Program révén finanszírozott Stratégiai projekt, melynek célja, hogy egy sor fontos turisztikai látványosság látogatóinak számát növelje.

A projekt révén több mint 9 millió euró értékű beruházás van előirányozva, amelyből 7,6 millió euró az ERFA-ból. Ezek kedvezményezettjei pedig a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Ügynökség Nonprofit KFT képviselői 3 interaktív kiállítás megvalósítását tervezik Baktalórántházán és Érpatakban, illetve a Nyíregyházi Jósa András Múzeum új épületrészeken egy Irodalmi Múzeum kialakításával. A kiállítások különböző tematikus célokkel jönnek létre. A Baktalórántházán létesítendő kiállítótér a régi nemesi világot, az érpataki pedig az egykori paraszti életmódot hivatott újszerű, interaktív módon bemutatni. A nyíregyházi Irodalmi Múzeum célja pedig az, hogy a látogatók megismérjék a régió irodalmi örökségét, valamint interaktív módon népszerűsítsek a román és magyar szerzőket.

„A projekt a két szomszédos megye természeti és kulturális örökségének megőrzésére, védelmére és népszerűsítésére irányuló beruházásokat irányoz elő. Vagyoni értékű létesítmények lesznek felújítva, új terek lesznek létesítve ezen értékek bemutatása érdekében (Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében) és kiállítások lesznek szervezve látogatóközpontokban”, nyilatkozta Felicia Cristina Stern, a Szatmár Megyei Tanács keretében működő Területfejlesztési Igazgatóság ügyvezető igazgatója.

A beruházás legnagyobb részéből - azaz 5 millió euró - a Szabolcs-

Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat részesül. 2023 januárjáig, a magyar intézmény számos turisztikai célpont fejlesztését tervez, 15 templom felújítása és helyreállítása, valamint egy történelmi sétány létrehozása révén, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében.

„A projekt célja, hogy turisztikai desztinációk, tematikus útvonalak fejlesztésével és népszerűsítésével olyan lehetőségeket hozzon létre, amelyek egyedi élményeket nyújtanak a határon átnyúló térségbe látogató turistáknak, beleértve egy mobil applikációt is. A beruházások célja a térség természeti, kulturális és vallási örökségének megőrzése és kiaknázása, a fenntartható turizmus biztosítása érdekében” - mondta Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Ügynökség Nonprofit KFT képviselői 3 interaktív kiállítás megvalósítását tervezik Baktalórántházán és Érpatakban, illetve a Nyíregyházi Jósa András Múzeum új épületrészeken egy Irodalmi Múzeum kialakításával. A kiállítások különböző tematikus célokkel jönnek létre. A Baktalórántházán létesítendő kiállítótér a régi nemesi világot, az érpataki pedig az egykori paraszti életmódot hivatott újszerű, interaktív módon bemutatni. A nyíregyházi Irodalmi Múzeum célja pedig az, hogy a látogatók megismérjék a régió irodalmi örökségét, valamint interaktív módon népszerűsítsek a román és magyar szerzőket.

A Kölcsény Televízió Műsorszolgáltató Nonprofit KFT egy Öko-Centrum kialakítását vállalta, Nagykálló-Harangodon, amely a régió természeti értékeinek védelme, megőrzése és népszerűsítése céljából jön létre. Ezen kívül, 3 média és marketing központot fognak létrehozni

Kisvárdán, Fehérgyarmaton és Mátészalkán, a régió turisztikai látványosságainak népszerűsítése, illetve a térségi szinten integrált turisztikai marketingkommunikációs tevékenységek megvalósítása érdekében.

Ugyancsak a projekt révén, a Szatmár Megyei Tanács fel fogja újítani a Szatmár Megyei Múzeum épületét, hogy megfeleljen egy 21. századi múzeum követelményeinek, ezen beruházás értéke meghaladja az 1,2 millió euró-t, a Szatmár Megyei Múzeum pedig egy új kiállítási koncepciót fog kifejleszteni.

Mindemellett, a román és magyar partnerek egy mobiltelefon applikáció indítását és „esernyő” típusú marketingtervek kifejlesztését készítik elő, a projektbe foglalt térségek turisztikai látványosságai számára. Bíznak abban, hogy a finanszírozásban részesült turisztikai célpontok látogatóinak számát 30.000 fővel sikerül növelniük.

ROHU 456

ERDF Contribution (EUR)	10,622,264.99
Lead beneficiary	Szabolcs-Szatmár-Bereg County (Hungary)
Self-government of Szabolcs-Szatmár-Bereg County (Hungary)	
Project partners	Szabolcs-Szatmár-Bereg County Regional Development and Environmental Management Agency Non-profit Ltd. (Hungary) „Kölcsény” Television Program Service Nonprofit Limited Liability Company (Hungary) The County Council of Satu Mare (Romania) Satu Mare County Museum (Romania)

CBC Incubator: Living on the same stage

EN Art, common values, emotions – what better way to bring people closer to each other, even if they live in different countries? It is culture that most often manages to remove the boundaries between individuals and make them appreciate, even more, the values they all believe in.

The borders between Romania and Hungary are not lines that separate people, but bridges between people who feel the same way when it comes to culture. This is the story of a project, in which three partners from the two countries have joined their forces to protect, promote and efficiently use the common cultural values of the border area.

Starting from the universal language of drama, two relevant institutions in Debrecen and Oradea, supported by the Municipality of Debrecen, are implementing a strategic project, aiming at developing a Romanian-Hungarian cross-border cultural incubator for performing arts. For the sake of this project, the Municipality of Debrecen has assumed to transform part of an already existing building into a multifunctional cultural centre.

The cultural incubator will host activities to support amateur theatre groups and trainings for professional actors and employees of the two theatres. Moreover, a series of online workshops and

translation on dramatic texts will take place here, with the participation of university students from the two cities.

„Theatre is a comprehensive arts field, which provides a large number of people with the opportunity of cooperation, exchange of experience on professional level and knowledge transfer. When cultural centres join and collaborate, music, dance, literature and traditions make a bridge between the communities from both sides of the border. And where bridges are built, culture holds a decisive position”, says Mr. Péter Gemza, the Director of Csokonai Theatre.

The cross-border partner in the project is the Szigligeti Theater in Oradea, which has been modernized by the end of 2019. With the financing obtained through the Interreg V-A Romania-Hungary Programme, the theater has been properly equipped, to be able to host any kind of performances.

„We have replaced all sound and light equipment, we have procured new projectors and speakers, we have set up a new communication system for the technical direction, we have renovated the space below the scene and have arranged it as a storage space for the two theatre institutions functioning in the building and we have set up a rotating scene”, states Ms. Katalin Czvikker, the manager of Szigligeti Theatre in Oradea.

The cooperation between the two theaters has enabled the creation of a sustainable Romanian-Hungarian cultural network, oriented especially towards the field of performing arts.

The development of the amateur theatres from the two border cities will be supported, due to the 14 workshops included in the project.

Moreover, a number of 16 performances, played by the theatres from the Romanian-Hungarian cross-border area, will make the inhabitants on both sides of the border interact even more.

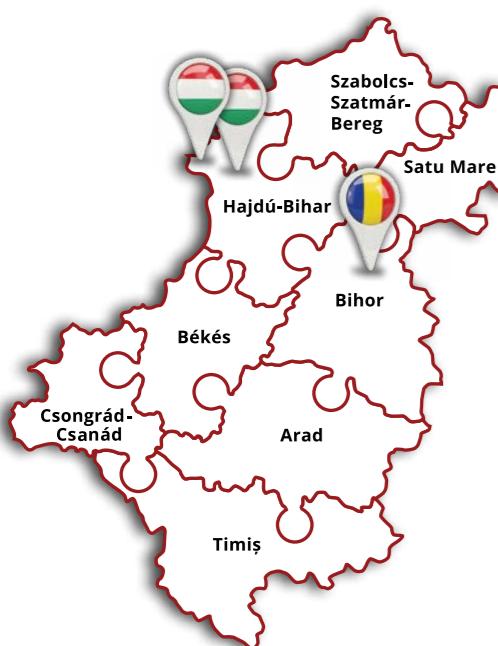
The project also envisages the creation of an archive and an interactive exhibition of theater performances, both aiming at enhancing the attractiveness of the border area.

RO Artă, valori comune, emoții, ce modalitate mai bună de a aduce oamenii mai aproape unii de alții, chiar dacă trăiesc în țări diferite? Cultura este cea care reușește, cel mai adesea, să elimine granițele dintre indivizi și să-i determine să prețuiască și mai mult valorile în care cred cu totii.

Între România și Ungaria, granițele nu sunt linii care separă popoare, ci

puncte de legătură între oameni care simt la fel când este vorba despre cultură. Aceasta este povestea unui proiect, în care trei parteneri din cele două țări și-au unit forțele pentru a proteja, promova și utiliza eficient valorile culturale comune ale zonei de frontieră.

Pornind de la teatru, care are un limbaj universal, două instituții de profil din Debrecen și Oradea,

sprijinite de Primăria Municipiului Debrețin, implementează un proiect strategic, vizând crearea unui incubator cultural transfrontalier româno-maghiar pentru arta spectacolului. Pentru acest proiect, Primăria Municipiului Debrețin va transforma o parte dintr-o clădire existentă într-un centru cultural multifuncțional.

Incubatorul cultural va găzdui activități pentru sprijinirea grupurilor de teatru de amatori din ambele orașe și cursuri de perfectionare pentru actorii profesioniști și angajații celor două teatre. Mai mult decât atât, aici se vor desfășura o serie de ateliere de lucru online, de traducere de texte dramatice, cu participarea studenților din cele două orașe.

„Teatrul este un domeniu artistic vast, care oferă unui număr mare de oameni oportunitatea de cooperare, de schimb de experiență la nivel profesional și transfer de cunoștințe. Când centrele culturale se unesc și colaborează, muzica, dansul, literatura și tradițiile fac o punte între comunitățile de ambele părți ale graniței. Iar acolo unde se construiesc puncte, cultura deține o poziție decisivă”, spune domnul Péter Gemza, directorul Teatrului Csokonai.

Partenerul transfrontalier în proiect este Teatrul Szigligeti din Oradea, care a fost modernizat încă de la sfârșitul anului 2019. Cu finanțarea obținută prin Programul Interreg V-A România-Ungaria, teatrul a fost dotat corespunzător,

pentru a putea găzdui orice fel de spectacole.

„Am schimbat tot ceea ce înseamnă tehnică de sonorizare și lumini, am achiziționat noi reflectoare și difuzoare, am introdus un nou sistem de comunicare pentru regia tehnică, am renovat spațiile de sub scenă și le-am amenajat ca spații de depozitare pentru cele două instituții teatrale care funcționează în clădire, respectiv am montat o scenă rotativă”, ne spune doamna Czvikker Katalin, managerul Teatrului Szigligeti din Oradea.

Cooperarea dintre cele două teatre a permis crearea unei rețele culturale româno-maghiare durabile, orientată mai spre domeniul artelor scenei. Teatrele de amatori din cele două orașe de graniță vor fi ajutate să se dezvolte, grație celor 14 ateliere de lucru cuprinse în proiect. În plus, cele 16 spectacole, jucate de teatrele din zona de frontieră româno-maghiară, vor face ca locuitorii de pe cele două părți ale graniței să interacționeze și mai mult.

Proiectul mai prevede realizarea unei arhive și a unei expoziții interactive a spectacolelor de teatru, ambele urmând a spori atraktivitatea zonei de frontieră.

HU Művészeti, közös értékek, érzelmek- milyen jobb módja lehetne összehozni az embereket, még akkor is, ha más országokban élnek? A kultúra az, ami a leggyakrabban képes eltüntetni az egyének közötti határokot és még jobban megbecsülni azokat az értékeket, amelyekben mindannyian hisznek.

România și Magyarország között a határok nem népeket elválasztó vonalak, hanem összekötő hidak azon emberek számára, akik

ugyanezt érzik, ha a kultúráról van szó. Ez az apropoja annak a projektnek is, amelyben a két ország három partnere fogott össze a határ menti teréség közös kulturális értékeinek védelme, népszerűsítése és hatékony felhasználása érdekében. A dráma egyetemes nyelvéről kiindulva két relevans színház, Debrecenben és Nagyváradon, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának támogatásával stratégiai projektet valósít meg, amelynek célja egy határon átnyúló román-magyar kulturális inkubátor kialakítása az előadó- művészletek számára. A projekt keretében az önkormányzat egy már meglévő épület egy részének multifunkcionális kulturális központtá való átalakítását vállalta.

A kulturális inkubátor amatőr színjátszó csoportokat támogató tevékenységeknek ad majd otthont, illetve tanfolyamok helyszínén fog szolgálni a két színház hivatásos színészei és dolgozói számára. Az előzőeken túl a drámaszövegek műfordításával foglalkozó online műhelymunka, a két város egyetemi hallgatóinak bevonásával is itt zajlik majd.

A színház egy olyan összművészeti terület, amely nagyon sok szereplőnek biztosít alkalmat az együttműködésre, a szakmai tapasztalatcserére és tudástranszferre. Amikor kulturális központok összefognak, akkor a zene, a tánc, az irodalom és a hagyományok hidakként kötik össze a határ két oldalának kulturális közösségeit. Ahol pedig hidak vannak, ott biztos lábakon áll a kultúra.” nyilatkozta Gemza Péter, a Csokonai Színház igazgatója

A projektben partner a nagyváradi Szigligeti Színház, mely korszerűsítése 2019 végén valósult meg. Az Interreg V-A

România-Magyarország Programon keresztül elnyert támogatásnak köszönhetően a színház megfelelő felszerelést tudott beszerezni, ezáltal bármilyen előadás megtartására alkalmassá vált.

„Minden hang- és fénytechnikával kapcsolatos berendezés modernizálásra került, új reflektorkat és hangszórókat szereztünk be, új kommunikációs rendszert vezettünk be a műszaki irányítás számára, felújítottuk a színpad alatti tereket és a két színházi intézmény tárolóhelyéül rendeztük be ezeket, illetve forgószínpadot szereltünk fel”, nyilatkozta Czvikker Katalin, a nagyváradi Szigligeti Színház menedzsere.

A két színház együttműködése lehetővé tette egy fenntartható román-magyar kulturális hálózat kialakítását, kiemelten az előadóművészterületre fókuszálva. A két határmenti város amatőr színházának fejlődését a projektben megvalósuló 14 műhelymunka segíti. A térség lakosságát pedig a román-magyar határ menti színházak 16 előadása hozza közelebb egymáshoz. A projekt a színházi előadások archívumának és interaktív kiállításának létrehozását is előirányozza, mindenkitől a határ menti övezet vonzerejének növelése érdekében.

ROHU 445

ERDF Contribution (EUR)	6,320,183.46
Lead beneficiary	Csokonai Theatre (Debrecen, Hungary)
Project partners	Municipality of Debrecen (Hungary) Szigligeti Theatre (Oradea, Romania)

ConCom TEN-T: Building the roads that connect us all

EN Population mobility and the efficient exchange of goods depend on a modern infrastructure, able to meet current needs. The modernisation and expansion of transport routes are the strategic objectives of those states ready to encourage the sustainable development of their settlements.

For Romania and Hungary, cooperation in the field of improving mobility and removing bottlenecks in the border areas have become natural in recent years. The administrative territorial units in the two countries have developed important partnerships, to connect secondary roads to TEN-T infrastructure.

In this context, the County Council of Arad, the Town of Curtici and the Békés County Foundation for Enterprise Development in Hungary have submitted a project financed by the Interreg V-A Romania-Hungary Programme, which aims at modernising 20.6 km of county roads and building 12.14 km of new road.

In addition, the Hungarian partner has obtained funding for 48 technical documentations, 20 impact studies and 1 traffic study, for the modernization of roads linking 20 settlements in Békés County to the TEN-T infrastructure.

„Arad County Council has assumed the role of Lead partner in the

ROHU 444 ConCom TEN-T strategic project, having the responsibility of coordinating the development of the entire project. On the Romanian side, the following county roads will be modernized: „DJ 709B Curtici – Macea – Sânmartin (8.6 km), DJ709B Sânmartin – Socodor (11.46 km), DJ792 Socodor – Nădab (4.848 km), and the Town of Curtici will build a ring road of 7.296 km, which will pass by the town on its eastern side, allowing heavy traffic regulation”, declares for the ROHU Magazine, Ms. Elena Cojocaru, head of service within the Arad County Council.

The representative of the Lead partner mentions that, in Curtici, the works related to the ring road and the Curtici-Macea-Sânmartin section have already been completed.

The built or modernized sections represent a continuous route that will connect the town of Curtici (tertiary node) to DN 79, part of the extended TEN-T infrastructure, and will ensure access to the Vărșand border crossing point, redirecting heavy traffic from the town of Chișinău Criș.

The partner in Békés county, Hungary, is working on the documentations, which aims at identifying the best solutions to complete the TEN-T network in the county.

„The road infrastructure is vital for the people living in the border area. Currently, the free movement of people between Hungary and Romania is taking place according to better conditions, as the border control procedure has been simplified. However, the unsatisfactory level of road infrastructure, especially towards low-flow border crossing points, makes it difficult to reach the destination, with tourist

attractions on both sides of the border being visited by a large number of people. At the same time, the volume of road freight transport has increased in the area, which contributes to the deterioration of road quality and the decrease in the level of traffic safety. Although this trend slowed down in the spring of last year due to the COVID-19 pandemic, still, the demands for road transport have been resumed, and are currently

growing. Providers in this field have reacted quickly, which has once again led to the overburdening of these roads,” says Mr. Szász Zsolt, the director of the Békés County Foundation for Enterprise Development.

The three partners have a common vision as referring to the implementation of their strategic project, identifying its long-term benefits: facilitating mobility

towards the workplaces in the region and increasing the quality of living standards for the inhabitants, by developing the local economies in the two counties.

RO Mobilitatea populației și schimbul eficient de mărfuri depind de o infrastructură modernă, care să răspundă nevoilor actuale. Modernizarea și extinderea rutelor de transport sunt obiective strategice ale unor state care vor să

încurajează dezvoltarea durabilă a așezărilor lor.

Pentru România și Ungaria, cooperarea în domeniul îmbunătățirii mobilității și eliminării blocajelor în zonele de frontieră a devenit firească în ultimii ani. Unităile administrativ-teritoriale din cele două țări au dezvoltat parteneriate importante, pentru a conecta drumurile secundare la infrastructura TEN-T.

În acest context, Unitatea Administrativ Teritorială Județul Arad, Unitatea Administrativ Teritorială Orașul Curtici și Fundația Județeană Békés pentru Dezvoltarea Întreprinderilor din Ungaria au înaintat un proiect finanțat prin Programul Interreg V-A România-Ungaria, care are ca scop modernizarea a 20,6 km de drumuri județene și construirea a 12,14 km de drum nou. În plus, partea maghiară a obținut finanțare pentru realizarea a 48 de documentații tehnice, 20 de studii de impact și 1 studiu de trafic, pentru modernizarea drumurilor ce

leagă 20 de așezări din județul Békés la infrastructura TEN-T.

„Consiliul Județean Arad și-a asumat rolul de partener principal în proiectul strategic ROHU 444 ConCom TEN-T, având responsabilitatea coordonării derulării întregului proiect. Pe partea română, vor fi modernizate următoarele drumuri județene: DJ 709B Curtici – Macea – Sânmartin (8,6 km), DJ709B Sânmartin – Socodor (11,46 km), DJ792 Socodor – Nădab (4,848 km), iar Orașul Curtici va construi o centură de 7,296 km, care va ocoli orașul pe partea estică, permitând reglementarea traficului greu”, declară, pentru ROHU Magazine, doamna Elena Cojocaru, șef serviciu în cadrul Consiliului Județean Arad.

Beneficiarul principal al investițiilor strategice, căruia i-au identificat beneficiile pe termen lung: facilitarea mobilității către locurile de muncă din regiune și creșterea calității vieții locuitorilor, prin dezvoltarea economiilor locale din cele două județe.

HU A lakosság mobilitása és a hatékony áruszállítás az aktuális igényeknek megfelelő korszerű infrastruktúrától függnek. A szállítási útvonalak korszerűsítése és bővítése a települések fenntartható fejlődését ösztönző államok stratégiai célkitűzései.

România și Magyarország számára az elmúlt években természetesen változott az együttműködés a mobilitás javítása és a határ mentén kialakuló torlódások felszámolása terén. A két ország területi közigazgatási szervei fontos partnerségeket alakítottak ki a másodrendű utak és a TEN-T infrastruktúra hálózat összekapcsolása érdekében. Ennek tükrében az Arad Megyei Tanács, Kurtös Városa és a magyarországi Békés Megyeéért Vállalkozásfejlesztési Alapítvány az Interreg V-A România-Magyarország

accesul la destinație, pe ambele părți ale graniței existând destinații turistice, care sunt vizitate de un număr mare de persoane. Totodată, volumul transporturilor de marfă pe căi rutiere a crescut în zonă, ceea ce contribuie la deteriorarea calității drumurilor și la diminuarea nivelului de siguranță în trafic. Deși această tendință a încetinit în primăvara anului trecut din cauza pandemiei, totuși solicitările de transport rutier au fost reluate, fiind în prezent în creștere. Prestatorii din acest domeniu au reacționat rapid, ceea ce a dus, din nou, la suprasolicitarea acestor drumuri!”, spune domnul Szász Zsolt, directorul Fundației Județene Békés pentru Dezvoltarea Întreprinderilor.

Cei trei parteneri au o viziune unitară legată de implementarea proiectului lor strategic, căruia i-au identificat beneficiile pe termen lung: facilitarea mobilității către locurile de muncă din regiune și creșterea calității vieții locuitorilor, prin dezvoltarea economiilor locale din cele două județe.

HU A lakosság mobilitása és a hatékony áruszállítás az aktuális igényeknek megfelelő korszerű infrastruktúrától függnek. A szállítási útvonalak korszerűsítése és bővítése a települések fenntartható fejlődését ösztönző

Program által finanszírozott projektet terjesztett elő, melynek célja egy 20,6 km hosszú megyei útvonal korszerűsítése és egy 12,14 km hosszú új út építése.

Emellett a magyar fél 48 műszaki dokumentáció, 20 hatástanulmány és 1 közlekedési tanulmány elkészítésére nyert támogatást, 20 Békés megyei települést a TEN-T infrastrukturális hálózatával összekötő utak korszerűsítése érdekében.

„Az Arad Megyei Tanács vállalta a ROHU 444 ConCom TEN-T stratégiai projekt főpartnerének szerepét, a teljes projekt lebonyolításának irányítása tekintetében. A román részen a következő megyei utak kerülnek felújításra: a DJ 709B Kurtös – Mácsa – Szentmárton (8,6 km), a DJ709B Szentmárton – Székudvar (11,46 km), a DJ792 Székudvar – Nădab (4,848 km) útszakaszok, Kurtös város pedig egy 7,296 km-es elkerülő utat fog építeni, amely a várost a keleti rész felől fogja megkerülni, így szabályozva a nehézgépjármű forgalmat”, nyilatkozta a ROHU Magazin számára Elena Cojocaru, az Arad Megyei Tanács osztályvezetője.

A beruházás fő kedvezményezettjének elmondása alapján Kurtös településen az elkerülő útra és a Kurtös-Mácsa-Szentmárton szakaszra vonatkozó munkák már befejeződtek.

Az új építésű vagy korszerűsített szakaszok egy folyamatos útvonalat képeznek, mely Kurtös várost (harmadrendű csomópont) a kibővített TEN-T infrastrukturális hálózat részét képező DN 79 sz. úttal fogja összekötni, illetve a Gyulavarsándi határátelőhelyhez való hozzáférést fogja biztosítani, ezáltal elterelve a Kisjenő városa felől érkező nehézgépjármű forgalmat.

A magyarországi Békés megyében olyan dokumentációkat dolgoznak ki, melyek célja a megyében működő TEN-T hálózat kibővítésére irányuló leghatékonyabb megoldások beazonosítása.

„A közúti infrastruktúra létfontosságú a határmenti térségben élők számára. Jelenleg jobb feltételek mellett zajlik a személyek szabad áramlása Magyarország és România között

az államhatár átlépésének egyszerűsített eljárása miatt. Mindemellett, főként a kisforgalmú határátelőhelyek irányába tartó közúti infrastruktúra nem megfelelő szintje megnehezíti a célállomások elérését, mivel a határ mindkét oldalán olyan turisztikai látványosságok vannak, amelyek nagy létszámú érdeklődőt vonzanak.

Ugyanakkor, a közúti áruszállítás volumene megnövekedett a térségben, ami az utak minőségének romlásához és a közlekedés biztonságának csökkenéséhez vezet. Bár ez a tendencia mérséklődött a tavalyi év tavaszán a világjárvány miatt, a közúti szállítási igények jelenleg mégis újra növekedésnek indulnak. A közúti szolgáltatók pedig gyorsan reagáltak, ami ismét az utak túlterheltségehez vezetett”, mondja Szász Zsolt, a Békés Megyeéért Vállalkozásfejlesztési Alapítvány ügyvezető igazgatója.

A három partner egységes elkezeléssel rendelkezik a stratégiai projektjük megvalósításával kapcsolatban, melynek hosszú távú előnyeit az alábbiak szerint azonosították: a munkahelyek mobilitása és a lakosság életminőségének javítása a régióban a két megye helyi gazdaságának fejlesztése révén.

ROHU 444

ERDF Contribution (EUR)	11,760,787.85
Lead beneficiary	The County Council of Arad (Romania)
Project partner	Békés County Foundation for Enterprise Development (Hungary)
	The Town of Curtici (Romania)

EduCultCentre: When art can shape us as humans

EN Many historians and philosophers believe that art cannot be taught, but some of us, somehow, become great artists. Art can shape us as human beings, and cultural education is a continuous process in which it is worth investing.

In Romania and Hungary, the issue of protecting cultural heritage is of great interest, as evidenced by the close cooperation between the two states in carrying out such projects. An example in this regard is the Romanian-Hungarian cross-border educational centre, which is going to be inaugurated next spring, with the aim of protecting the existing

values and of creating new, common, Romanian-Hungarian cultural values. Endowed with state-of-the-art equipment, the centre will bring together young people with artistic inclinations who live or study in the border area, to carry out joint cultural training activities. Theatre, dance art, painting and music will serve as ways to improve the learning and cultural training of young people on both sides of the border.

This cross-border education centre is established by the Municipality of Debrecen and funded through the ROHU 446 - EduCultCentre strategic project.

„With this project, we intend to create common cultural spaces, to improve access to the cultural heritage of the cross-border area, to preserve our already existing values and to discover new ones, thus, supporting the emergence of a new generation of culture consumers”, says Dr. Barcsa Lajos, the Vice Mayor of the Municipality of Debrecen.

The new centre will have a multifunctional performance hall and special training areas for performers. All activities organized in the centre will support people's access to the common cultural heritage of the two countries, inspiring artistic creativity

and transferring know-how in the border area.

On the other side of the border, in Romania, the project helps improving the infrastructure of the Tări Crișurilor Museum in Oradea, in order to increase the number of visitors. The project activities consist in arranging the 2nd and 3rd floor of the building, which will serve the Art, History and Ethnography sections, creating a conference room of 200 seats and procuring exhibition furniture, IT and state-of-the-art multimedia equipment.

„90% of the interior works have already been carried out. The handover of the exhibition furniture and their placement in the exhibition halls has started”, explains Ms. Angela Coita, project manager, on behalf of the Tări Crișurilor Museum.

Within the project, the Csokonai Theatre in Hungary is coordinating common cross-border cultural activities.

The Várad Cultural Magazine, currently managed by the Gheorghe Șincai County Library in Oradea, benefits from 600,000 Eur to modernize and equip a building, property of the Roman Catholic Episcopate of Oradea, now serving as a cultural house. The building will become a modern cultural centre, to host cross-border cultural events, workshops, trainings etc., which will take place both during the implementation of the project and after its completion. The EduCultCentre project supports the promotion of the common cultural heritage of the cross-border area and aims at increasing, with more than 25,000 persons, the number of visitors in the cultural institutions benefitting from funding.

RO Mult istorici și filozofi cred că arta nu poate fi predată, dar unei dintre noi ajung, cumva, mari artiști.

Arta ne poate forma ca oameni, iar educația culturală este un proces continuu, în care merită să investim.

transferul de cunoștințe în zona de graniță.

De cealaltă parte a graniței, în România și Ungaria, problema protejării patrimoniului cultural este de mare interes, dovedă fiind cooperarea strânsă între cele două state în derularea unor astfel de proiecte. Un exemplu în această privință este centrul educațional transfrontalier româno-maghiar, care urmează să fie inaugurat în primăvara anului viitor și care are drept scop protejarea valorilor existente și crearea unor noi valori culturale, comune, româno-maghiare. Dotat cu echipamente de ultimă generație, centrul își propune să reunească tineri cu înclinații artistice care trăiesc sau care studiază în zona de graniță, pentru a realiza împreună activități de formare culturală. Teatrul, arta dansului, pictura, muzica vor fi private ca modalități de îmbunătățire a procesului de învățare și de formare culturală a tinerilor de pe ambele părți ale graniței.

„Lucrările de amenajare interioară au fost realizate deja în proporție de 90%. A început recepția mobilierului expozițional și amplasarea acestuia în sălile de expoziție”, explică doamna Angela Coita, coordonator de proiect din partea Muzeului Tări Crișurilor.

În cadrul proiectului, Teatrul Csokonai din Ungaria coordonează activități culturale transfrontaliere comune. Revista Culturală Várad, administrată în prezent de Biblioteca Județeană Gheorghe Șincai din Oradea, beneficiază de 600.000 de euro

pentru modernizarea și dotarea unui imobil,

proprietate a Episcopiei Romano-Catolice din Oradea, în care funcționează acum o casă de cultură. Clădirea se va transforma într-un centru cultural modern, pentru a găzdui evenimente culturale transfrontaliere, ateliere de lucru, cursuri de instruire etc., care vor avea loc atât pe perioada implementării proiectului, cât și după finalizarea acestuia.

Proiectul EduCultCentre sprijină promovarea patrimoniului cultural comun al zonei transfrontaliere și urmărește creșterea, cu peste 25.000 de persoane, a numărului de vizitatori în instituțiile culturale care beneficiază de finanțare.

HU Sok történész és filozófus úgy véli, hogy a művészetet nem lehet tanítani, néhányunkból mégis nagy művészek válnak. A művészet formálhatja emberi mivoltkat, a kulturális nevelés pedig egy olyan állandó folyamat, amibe érdemes befektetni.

România és Magyarország a kulturális örökség védelmének kérdése nagy érdeklődésnek örvend, ezt bizonyítja a két ország közötti szoros együttműködés is az ilyen jellegű projektek bonyolítása révén. Erre példa a román-magyar határon átnyúló képzési központ, mely jövő tavasszal kerül átadásra a már létező román-magyar közös kulturális

értékek védelme és új értékek alkotása érdekében. A legmodernebb berendezésekkel felszerelt központ a határ menti övezetben élő vagy tanuló, művészletek iránt érdeklődők kulturális képzésének nyújt teret. A színház, a táncművészeti, a festészet és a zene útján javul majd a határ minden oldalán élő fiatalok tanulási és kulturális nevelési folyamata.

A határon átnyúló képzési központot Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata valósítja meg, a ROHU 446 – EduCultCentre stratégiai projekt által.

„A projekt révén közös kulturális térségek kialakítását, a határon túli övezet kulturális örökségéhez való hozzáférésének javítását, a meglévő értékeink megőrzését és új értékek felfedezését kívánjuk elérni, ezzel is támogatva a kultúra iránti rajongók új generációjának megjelenését”, nyilatkozta Dr. Barcsa Lajos, Debrecen Megyei Jogú Város alpolgármestere.

Az új központ egy multifunkcionális előadóteremmel és speciális gyakorlótermekkel fog rendelkezni az előadóművészek számára. Az itt szervezett valamennyi tevékenység célja, hogy javítsa az előadók hozzáférését a két ország közös kulturális örökségéhez, összönözze a művészeti kreativitást és az ismeretek átadását a határrégióban.

A határ túloldalán, Romániában a nagyváradai Körösvídeki Múzeum infrastruktúrájának fejlesztésére különítettek el forrásokat a látogatók számának növelése érdekében. A finanszírozott tevékenységek magukba foglalják az épület 2. és 3. emeletének berendezését, melyek a Művészet, Történelem és Néprajz részlegeknek lesznek szánva, egy 200 férőhelyes konferenciaterem berendezését, a kiállítási bútorzat, illetve a legújabb generációs informatikai és multimédia berendezések beszerzését.

„A projekt a belsőépítészeti munkák kivitelezési szakaszában van, ezek 90%-os arányban meg vannak valósítva. Elkezdték a kiállítási bútorzat átadás-átvételét és ezeknek a kiállítótermekbe való elhelyezését”, nyilatkozta Angela Coita, a Körösvídeki Múzeum projektmenedzsere.

A magyarországi Csokonai Színház feladata a projekt keretében a határon átnyúló közös kulturális tevékenységek irányítása és lebonyolítása. A jelenleg a nagyváradai „Gheorghe Șincai” Megyei Könyvtár működtetése alatt álló Várad Kulturális Folyóirat számára 600.000 euro összeg áll rendelkezésre, a Nagyvárad Római Katolikus Püspökség tulajdonában, jelenleg Kultúrházként funkcionáló épület korszerűsítésére és berendezésére. A korszerű kulturális központban a határon átnyúló kulturális rendezvények, műhelymunkák, képzési tanfolyamok, stb. kerülnek megrendezésre, úgy a projekt megvalósítási szakában, mint ennek befejezését követően.

Az EduCultCentre projekt a határon túli térség közös kulturális örökségének népszerűsítését támogatja, valmint célja a támogatásban részesülő kulturális intézmények látogatottságának mintegy 25 000 fővel való növelése.

ROHU 446

ERDF Contribution (EUR)	8,398,518.43
Lead beneficiary	Municipality of Debrecen (Hungary)
Project partner	Csokonai Theatre (Hungary) Țării Crișurilor Museum (Romania) „Várad” Cultural Journal (Romania)

JEDI: The natural response to a common challenge

EN Sometimes, finding a job may be a difficult task. Employees and employers alike, strive to ensure that their expectations are met. However, prosperity for both takes skills that match the challenges ahead.

When a company is looking for labour force for a new production line, qualified personnel is

preferred. But finding specialised and available candidates has been a challenge for the companies operating in the border region between Romania and Hungary.

This is about to change, thanks to the fruitful cooperation between the institutions targeting the field of employment in Csongrád-Csanád and Timiș counties.

The ROHU 452 – JEDI strategic project, financed through the Interreg V-A Romania-Hungary Programme, uses a complex approach to create favourable, sustainable conditions for a balanced labour market in the Romanian-Hungarian cross-border area.

In the frame of an extensive partnership of six, Szeged Center of

Vocational Training (SZSJC), Danube-Kris-Mures-Tisa Euroregional Development Agency - Nonprofit Public Benefit Limited (DKMT), Roman Catholic Diocese of Szeged-Csanad, Homokhat Eurointegration Regional Development Agency (HE), the County Council of Timi and Timi Chamber of Commerce, Industry and Agriculture are working together to develop a joint cross-border labour market, that nurtures skilled and flexible workforce.

„The investments made through the project will create modern infrastructure and will provide state-of-the-art equipment, both being essential for quality vocational training, in accordance with the standards of the 21st century. Another important need is covered by spreading employment-related information on both sides of the border, thus increasing cross-border mobility”, reveals Mr. Peter Varga, project manager from Szeged Center of Vocational Training.

Ms. Eszter Csokasi, Director of Danube-Kris-Mures-Tisa Euroregional Development Agency - Nonprofit Public Benefit Limited, highlighted another component of the JEDI project: „Responding to the joint challenges of shortage occupations and labour migration, the aim of the JEDI project is to develop the cross-border labour market by helping the employment of young, professionally qualified workers, as well as of future graduates of vocational schools. Supporting and retaining young talents are important tasks of every community, for societal and economic reasons.”

The project objectives are to be achieved by a combination of investments and soft activities.

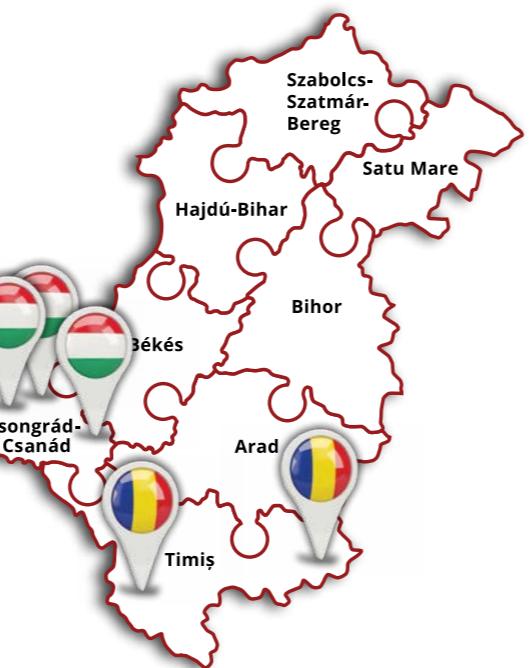
As regards the investments, on the Romanian side of the border, the County Council of Timi is building

and equipping the premises of the Timi Community Center for Lifelong Learning. “The purpose of the Center is to provide a flexible and adapted response to the constant educational needs of the community members, within an appropriate institutional structure,” says Ms. Gabriela Labunet, senior counselor at Timi County Council.

Three of the Hungarian partners are benefitting, too, from the infrastructure investments. A brand-new vocational training site for catering, and a newly equipped agricultural training site will respond to the instruction needs in Morahalom, the investment being implemented by the Homokhat Eurointegration Regional Development Agency, while the Szeged Center of Vocational Training will equip some of the vocational training facilities it operates. Furthermore, the Roman Catholic Diocese of Szeged-Csanad has started to rebuild and expand the kitchen of Arpad Fejedelem Catholic Secondary Grammar School and Vocational School, with a new training site.

„In our locality, which is a small agricultural town in the Southern Plain of Hungary, we are struggling with an acute shortage of skilled labour force in various fields. The project shows potential answers to these problems in the areas of employment and community building”, says Ms. Erika Battancs, Executive Director of Homokhat Eurointegration Regional Development Agency.

Complementing the investments, the project puts a high emphasis on dissemination, networking and research activities. Various target groups (e.g. students, employers, job seekers) will be invited to

orientation events, workshops, study tours, job fairs and general information events; furthermore, as a constant source of information, an Info Point will be established in Szeged. In addition, the partners will collect recent data from labour market stakeholders through surveys, serving as one of the bases for the cross-border regional strategy elaborated during project implementation.

„A common cross-border employment strategy can have a positive effect on the imbalances of the labour market. These challenges require a solution involving all stakeholders, and by enhancing training and mobility, the project can create conditions for a balanced labour market in the long run, thus improving the living standards of local communities.” says Ms. Zsuzsanna Sztremi, project manager at the Roman Catholic Diocese of Szeged-Csanad.

The 6 partners intend to establish a close link between the institutions with responsibilities in the field of employment, and target 2,685 individuals with their joint employment

and training initiatives, in order to create a more balanced demand and supply on the labour market.

Given the need for a rapid and well-coordinated adaptation to cope with the post-pandemic employment conditions, the project will address these newly emerged challenges as well.

RO Sa gaseti un loc de muncă poate fi, uneori, o misiune grea. Angajatii si angajatorii, deopotrivă, se străduiesc să se asigure că asteptriile lor sunt îndeplinite. Cu toate acestea, succesul pentru ambele prti presupune abilitti care să se potrivească cu provocriile viitoare.

Atunci cnd o companie caută for de muncă pentru o nouă linie de producie, preferă personal calificat. Însă for de muncă specializată si disponibilă este o provocare pentru companiile care ii desfsoar activitatea în regiunea de grania dintre Romania si Ungaria.

Acest lucru este pe cale să se schimbe, datorită cooperării fructuoase dintre instituțiile care activează în domeniul ocupării forei de muncă în judeele Csongrad-Csanad si Timiș.

Proiectul strategic ROHU 452 - JEDI, finanțat prin Programul Interreg V-A Romania-Ungaria, sprijina o abordare complexă si creează condiii favorabile, durabile, pentru o pia a muncii echilibrată în zona transfrontalieră romano-maghiară.

În cadrul unui parteneriat amplu, de ase parteneri, Centrul de Formare Profesională Szeged (SZSJC), Agentia de Dezvoltare Euroregiunea Dunăre-Cris-Mure-Tisa (DKMT), Dioceza Romano Catolică Szeged-Csanad, Agentia pentru Euro-integrare si Dezvoltare Regională

Homokhat (HE), Consiliul Județean Timiș si Camera de Comer, Industrie si Agricultură Timiș lucrează împreună pentru a dezvolta o pia transfrontalieră a muncii comună, care să promoveze fora de muncă calificată si flexibilă.

„Investițiile realizate prin proiect vor crea o infrastructură modernă si vor asigura echipamente de ultimă generatie, ambele fiind eseniale pentru o pregatire profesională de calitate, în conformitate cu standardele secolului XXI. O altă nevoie importantă este rezolvata prin disseminarea informaiilor legate de ocuparea forei de muncă, de ambele prti ale graniței, crescnd, astfel, mobilitatea transfrontalieră”, dezvăluie domnul Peter Varga, manager de proiect în cadrul Centrului de Formare Profesională Szeged.

Doamna Csokasi Eszter, directorul Agentiei de Dezvoltare Euroregiunea Dunăre-Cris-Mure-Tisa, a subliniat o altă componentă a proiectului JEDI. „Raspunand provocărilor comune, legate de lipsa forei de muncă si migraia acestieia, scopul proiectului JEDI este de a dezvolta pia transfrontalieră a muncii, prin sprijinirea angajarii tinerilor calificai profesional, precum si a viitorilor absolveni de coli profesionale. Sprijinirea si păstrarea tinerelor talente sunt îndatoriri importante, de ordin social si economic, ale fiecarei comunitti”.

Obiectivele proiectului vor fi atinse prin investiii si activitti de proiect de tip soft.

Legat de investiiile de pe partea romana a graniței, Consiliul Județean Timiș construiete si doteaza, prin proiect, sediul Centrului Comunitar pentru Învatare Continuă Timiș.

„Scopul Centrului este de a oferi un raspuns flexibil si adaptat

nevoilor de educaie permanentă a membrilor comunitti, în cadrul unei structuri instituionale adecuate”, ne spune doamna Gabriela Labunet, consilier superior în cadrul Consiliului Județean Timiș.

Trei dintre partenerii maghiari beneficiază si ei de investiii în infrastructură. Un centru nou-nou de instruire profesională în domeniul catering-ului si un centru de pregatire agricolă nou echipat vor raspunde nevoilor de instruire din Morahalom, investiiile fiind implementate de Agentia pentru Euro-integrare si Dezvoltare Regională Homokhat, în timp ce Centrul de Formare Profesională din Szeged va dota o parte din facilitati de formare pe care le opereaza. n plus, Dioceza Romano-Catolică Szeged-Csanad a inceput să reconstruiască si să extindă bucatria colii Gimnaziale Secundare si Vocationale Catolice Arpad Fejedelem, cu o seciune nouă, pentru instruire.

„n localitatea noastră, care este un mic ora agricol în Campia de Sud a Ungariei, ne confruntăm cu o lipsa acută de fora de muncă, în diferite ramuri de activitate. Proiectul aduce posibile soluii la aceste probleme din domeniile ocupării forei de muncă si construirii comunitti”, spune doamna Battancs Erika, directorul executiv al Agentiei pentru Euro-integrare si Dezvoltare Regională Homokhat (HE).

Pe lng investiii, proiectul pune un accent mare si pe activitti de diseminare, creare de reele si cercetare. Diferite grupuri int, cum ar fi studentii, angajatorii sau persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, vor fi invitate la evenimente de orientare, ateliere de lucru, vizite de studiu, trguri de locuri de muncă si alte evenimente de informare. n plus,

la Szeged, va fi înființat un Punct de informare, care va servi drept sursă constantă de informații. De asemenea, partenerii vor colecta, prin sondaje, date recente de la părțile interesate de pe piața muncii, care vor servi drept una dintre bazele strategiei regionale transfrontaliere elaborate în timpul implementării proiectului.

„O strategie transfrontalieră comună pentru ocuparea forței de muncă poate avea un efect pozitiv asupra dezchilibrelor de pe piața muncii. Aceste provocări necesită o soluție care să implice toate părțile interesate, iar prin îmbunătățirea formării și mobilității forței de muncă, proiectul poate crea condiții pentru o piață a muncii echilibrată pe termen lung, crescând, astfel, nivelul de trai al comunităților locale”, ne asigură doamna Zsuzsanna Sztrémi, manager de proiect în cadrul Diocezei Romano-Catolice Szeged-Csanád.

Cei șase parteneri intenționează să stabilească o legătură strânsă între instituțiile cu responsabilități în domeniul ocupării forței de muncă. Pentru a crea un echilibru între cererea și oferta de pe piața muncii, ei vizează, prin inițiativele lor comune de angajare și formare profesională, un număr de 2.685 de persoane.

Având în vedere necesitatea unei adaptări rapide și bine coordonate pentru a face față condițiilor de angajare post-pandemie, proiectul va aborda, prin activitățile sale, și aceste provocări, atât de actuale.

HU Az álláskeresés időnként nehéz feladatnak bizonyul. A munkaadók és a munkavállalók egyaránt arra törekednek, hogy elvárásaiak teljesüljenek, a boldogulás pedig mindenki számára elengedhetetlenne teszi olyan

kézségek birtoklását, amelyek segítenek a kihívások legyőzésében.

Amikor egy vállalat új gyártósorhoz keres alkalmazottat, a képzett munkaerőt részesíti előnyben. A megfelelő és rendelkezésre álló szakemberek fellelése azonban mindig is kihívást jelentett a România és Magyarország határegiónában működő cégek számára.

Ez azonban változni fog a Csongrád-Csanád és Temes megyei intézmények gyümölcsöző, foglalkoztatást célzó együttműködésének köszönhetően. Az Interreg V-A România-Magyarország Program által finanszírozott ROHU 452 – JEDI stratégiai projekt komplex megközelítésen keresztül kíván kedvező és fenntartható feltételeket teremteni egy kiegysúlyozott munkaerőpiac létrehozásához a román-magyar határmenti régióban.

Egy kiterjedt, hattagú partnerség keretein belül a Szegedi Szakképzési Centrum (SZSZC), a Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft. (DKMT), a Szeged-Csanádi Egyházmegye, a Homokhát Eurointegráció Kistérség- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Kft. (HE), a Temes Megyei Tanács és a Temes Megyei Kereskedelmi, Ipar- és Mezőgazdasági Kamara dolgozik együtt egy közös munkaerőpiac kialakításáért, amely képzett és rugalmas munkaerőt hoz létre.

„A projekt keretében megvalósuló beruházások korszerű infrastrukturát és eszközparkot fognak teremteni, amelyek a 21. század színvonalának megfelelő szakképzés alapját képezik. A másik fontos előnyt a munkavállalói ismeretek terjesztése nyújtja a határ minden oldalán, ezáltal növelve a határmenti

mobilitás”, nyilatkozta Varga Péter, projektmenedzser a Szegedi Szakképzési Centrum részéről.

Csókási Eszter, a Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft. igazgatója a JEDI projekt egy másik komponensét emelte ki: „A határ minden oldalán kialakult hiányszakmák és a munkaerő-elvándorlás kihívásaira reagálva a JEDI projekt célja a határon átnyúló munkaerőpiac fejlesztése a szakképzett fiatal munkavállalók, valamint a még szakiskolában tanuló végzős diákok elhelyezkedésének segítése” – mondja Gabriela Lăbuneț, a Temes Megyei Tanács főtanácsosa.

A projekt célkitűzései beruházási és ún. „soft” tevékenységek kombinációja révén valósulnak meg. Az előbbi vonatkozásában a román oldalon a Temes Megyei Tanács a Temesi Élethosszig Tartó Tanulásért Közösségi Központ felépítését és berendezését vállalta.

„A Központ célja, hogy rugalmasan reagáljon a közösség tagjainak állandó oktatási igényeihöz, azokhoz egy megfelelő intézményi struktúra keretén belül igazodva” – mondja Gabriela Lăbuneț, a Temes Megyei Tanács főtanácsosa.

A magyar kedvezményezettek közül hároman valósítanak meg infrastrukturális beruházásokat.

Mórahalon a HE irányításában egy új vendéglátó-gyakorlóhely és egy újonnan felszerelt mezőgazdasági képzési központ segíti a kihívások leküzdését, míg az SZSZC saját működtetésű szakképzési egységek számára szerez be eszközököt. Továbbá, az Egyházmegye is elkezde már tankonyhájának létesítését az Árpád Fejedelem Katolikus Gimnázium és Technikum konyhájának átépítésével és bővítésével.

„Településünkön, amely egy délnyugati mezőgazdasági kisváros, jelenleg több szakterületen is a képzett munkaerő hiányával küzdünk. A projekt válaszokat mutat be ezekre a problémáakra, foglalkoztatás és közösséggépítés terén egyaránt.”, mondta Battancs Erika, a Homokhát Eurointegráció Kistérség- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Kft. ügyvezető igazgatója.

A beruházásokat kiegészítendő, a projekt nagy hangsúlyt fektet a tájékoztatásra, kapcsolatépítésre és kutatási tevékenységekre is. Számos célcsoport (pl. diákok, munkáltatók, munkakeresők) lehet részt orientációs eseményeken, műhelymunkákon, tanulmányutakon, állásbörzéken és általános információs rendezvényeken, továbbá, állandó információforrásként Szegeden egy Info Pont is létesül majd. Továbbá, a partnerek naprakész adatokat gyűjtenek be kérdőívek útján a releváns munkaerőpiaci szereplőktől, amelyek alapját fogják képezni egy határmenti regionális stratégia megalkotásának a projekt megvalósítása során.

„Egy határon átnyúló közös foglalkoztatási stratégia pozitívan befolyásolhatja a munkaerőpiaci egyensúlyhiányokat. Ezek a kihívások minden érintett szereplőt bevonó megoldást kívánnak,

a projekt pedig hosszú távon megteremtheti a feltételeket egy kiegysúlyozott munkaerőpiachoz a képzés és a mobilitás fokozásával, ezáltal javítva a térségben élő közösségek életszínvonalát.”, nyilatkozta Sztrémi Zsuzsanna, a Szeged-Csanádi Egyházmegye projektmenedzsere.

A 6 partner szoros kapcsolatot szeretne létesíteni a foglalkoztatásban érintett felelős intézmények között, és 2.685 főt céloz meg közös foglalkoztatás alapú és képzési kezdeményezéseiivel egy kiegysúlyozottabb kereslet-kínálati viszony kialakításáért a munkaerőpiacon.

Tekintettel arra, hogy a világjárvány utáni munkaerőpiaci feltételek gyors és jól irányított alkalmazkodást kívánnak, a projekt ezekre az új kihívásokra is válaszol majd.

ROHU 452

ERDF Contribution (EUR)	5,551,875.30
Lead beneficiary	Szeged Center of Vocational Training (Hungary)
Project partner	DKMT Danube-Kris-Mures-Tisa Euroregional Development Agency – Nonprofit Public Benefit Limited (Hungary) Roman Catholic Diocese of Szeged-Csanád (Hungary) Homokhát Eurointegration Regional Development Agency (Hungary) The County Council of Timiș (Romania) Timiș Chamber of Commerce, Industry and Agriculture (Romania)

www.interreg-rohu.eu

 Interreg V-A Romania-Hungary

Joint Secretariat of the Interreg V-A
Romania-Hungary Programme

Oradea Regional Office for Cross-Border Cooperation BRECO

RO-410163, Oradea, 5 Cheorghe Doja street

Tel.: +40 259 473174

Fax: +40 259 473175

E-mail: joint.secretariat@brecoradea.ro

Publication issued under project ROHU442 TA-JS,
Technical assistance – Joint Secretariat for Interreg V-A
Romania-Hungary Programme

